

Obsah

1. Úvod	9
2. Vázaný a nevázaný vzor písma	13
2.1 Vázaný vzor písma - kurzíva	13
2.2 Nevázané vzory písma – současnost	17
2.3 Pravidla použití nevázaného vzoru písma ve škole	19
2.4 Obory, které se zabývají písmem	20
2.5 Comenia Script	21
2.5.1 Okolnosti vzniku písma Comenia Script	21
2.5.2 Podoba písma Comenia Script	23
2.5.3 Pilotní ověřovací studie	26
2.5.4 Zájem o výuku písma Comenia Script a jeho rozšíření na školách	28
2.5.5 Volba písma	29
2.5.6 Výzkumná šetření, která vychází z písma Comenia Script	30
2.6 Vázané a nevázané písmo v jiných zemích – inspirace	31
2.6.1 Písmo Comenia Script na Slovensku	31
2.6.2 Písmo ve Velké Británii	32
2.6.3 Vázanost a nevázanost písma v Belgii	33
2.6.4 Situace v Německu	34
2.6.5 Kanadský přístup k výuce psaní	35
2.6.6 Psaní všemi deseti – Finsko	36
2.7 Písmo a psaní v kontextu vzdělávání a podpůrných poradenských služeb	37
2.7.1 Předpoklady pro rozvoj písářských a pisatelských dovedností a počáteční etapy psaní	39
2.7.2 Písemný projev žáků a jeho diagnostika	40
Literatura	46
3. Jak se učíme psát.....	51
3.1 Současné pojetí výuky psaní	51
3.2 Výuka vázaného vzoru písma	52
3.2.1 Etapy a metodické postupy	53
3.3 Výuka nevázaného vzoru písma	54
3.3.1 Etapy a metodické postupy	55

3.4	Porovnání vázaného a nevázaného vzoru písma.....	58
3.5	Závěr.....	60
	Literatura.....	61
4.	Funkce mozku v průběhu psaní a čtení psaného textu	63
4.1	Úvod.....	63
4.2	Podstata procesu psaní (a čtení) a předpokladů pro ně z neuroanatomického hlediska	63
4.3	Rozdíly mezi vázaným a nevázaným písmem z hlediska mozkových aktivit	66
4.4	Závěr.....	68
	Literatura.....	69
5.	Studie „Vázaný a nevázaný vzor písma v českých školách“	71
5.1	Úvod.....	71
5.2	Cíle práce	71
5.3	Průběh výzkumu.....	73
5.3.1	Fáze řešení	74
5.3.2	Průběh výzkumu ve třídách.....	75
5.4	Výzkumný vzorek – participanti.....	76
5.5	Metody výzkumu a jejich využití.....	78
5.6	Metody zpracování dat.....	79
5.7	Statistická analýza - první fáze sběru dat	80
5.7.1	Subškála hodnocení písářských dovedností	81
5.7.2	Subškála hodnocení pisatelských dovedností	87
5.8	Statistická analýza - druhá fáze sběru dat.....	90
5.8.1	Postup při analýze dat	91
5.8.2	Subškála hodnocení písářských dovedností	91
5.8.3	Subškála hodnocení pisatelských dovedností	95
5.9	Ověření hypotéz.....	99
5.10	Sledované aspekty písma - položková analýza.....	102
5.10.1	Písářské dovednosti	102
5.10.2	Pisatelské dovednosti	127
5.11	Písmo žáků na prvním stupni základní školy - kvalitativní pohled	166
5.11.1	Postup při kvalitativní analýze písemných prací ...	167
5.11.2	První ročník	168
5.11.3	Druhý ročník	172

5.11.4	Třetí ročník.....	179
5.11.5	Čtvrtý ročník	182
5.11.6	Pátý ročník.....	186
5.11.7	Kvalitivní analýza - resumé.....	188
Literatura.....		193
6. Analýza výsledků a diskuze.....		195
6.1	Písmo ve školském kontextu - s ohledem na odbornou literaturu.....	195
6.2	Studie „Vývoj písemného projevu od 1.do 5 ročníku základní školy“ v kontextu jiných výzkumných sond	196
6.3	Kvantitativní ukazatele písarských dovedností	197
6.4	Kvalitativní ukazatele písarských dovedností	200
6.5	Dynamika osvojování pisatelských dovedností	201
6.6	Využití výsledků v praxi.....	203
Souhrn		207
Summary.....		209
Jmenný rejstřík.....		213
O autorech		215